

Lokaal Sittard-Geleen-Born
Dhr. S. Klein

Team	Vidar Uitkeringen
Uw brief van	13 mei 2023
Uw kenmerk	
Zaaknummer	Z/23/419975
Registratienr	DOC-231707278
Onderwerp	Reactiebrief vragen ex art. 43 RvO inzake gedupeerde burgers opgelicht door budgetbeheerder

Sittard-Geleen, 6 juni 2023
VERZONDEN 08 JUNI 2023

Geachte heer Klein,

Op 13 mei jl. hebben wij uw brief ontvangen met vragen ex art. 43 RvO inzake gedupeerde burgers als gevolg van oplichting door hun budgetbeheerder. U heeft vragen gesteld naar aanleiding van een uitzending van Hart van Nederland waarin een Sittards gezin wordt geportretteerd dat door hun budgetbeheerder voor €72.000 is bestolen. De budgetbeheerder heeft in augustus 2022 zelfmoord gepleegd.

In uw brief stelt u vragen over zowel budgetbeheer als bewindvoering. Alvorens over te gaan tot beantwoording van uw vragen, worden deze begrippen voor de volledigheid kort gedefinieerd.

Budgetbeheer: Bij budgetbeheer blijft de betrokkene zelf financieel verantwoordelijk en kan deze zelf financiële beslissingen nemen. Budgetbeheer kan door betrokkene zelf worden ingeschakeld en opgezegd, zonder tussenkomst van een rechter.

Bewindvoering: De bewindvoerder neemt de financiële verantwoordelijkheid over van de betrokkene. De onderbewindgestelde mag geen financiële beslissingen nemen. Dit traject start en eindigt na een uitspraak van een kantonrechter.

Hieronder treft u onze antwoorden op uw vragen aan:

Vraag 1

Is het College op de hoogte van deze casus? Zo ja, sinds wanneer?

Ja, het college is op de hoogte van deze casus sinds de publicatie van hun verhaal in Dagblad de Limburger d.d. 7 mei jl. en in de uitzending van Hart van Nederland d.d. 8 mei jl. Het college betreurt het dat er budgetbeheerders zijn die zich verrijken aan mensen die al in een moeilijke en afhankelijke situatie zitten.

Vraag 2

Waarom heeft de gemeente en de kredietbank deze mensen geweigerd om te helpen? Is dat nu ook nog een grond om vergelijkbare situaties niet te helpen?

Zowel de Gemeente Sittard-Geleen als Kredietbank Limburg hebben niet geweigerd om deze mensen te helpen. Inwoners kiezen zelf hun inkomensbeheerder (=budgetbeheerder of bewindvoerder), veelal zonder enige tussenkomst van de gemeente of Kredietbank. Wanneer de inwoner de casemanager om advies vraagt, zal deze de inwoner wijzen op de lijst convenantpartners bewindvoerders. In geval van bewindvoering wijst de Rechtbank de bewindvoerder aan. Hier heeft de gemeente verder geen invloed op. Inwoners met onvoldoende draagkracht komen in aanmerking voor vergoeding van de kosten van een budgetbeheerder of bewindvoerder vanuit de bijzondere bijstand. Budgetbeheer wordt alleen vanuit de bijzondere bijstand vergoed wanneer deze wordt afgenomen bij de Kredietbank Limburg. Uitzondering hierop vormt de situatie wanneer iemand in afwachting is van de rechterlijke uitspraak voor schuldenbewind. In die gevallen kan ook budgetbeheer vergoed worden bij de commerciële bewindvoerders. Bewindvoering wordt vanuit de bijzondere bijstand vergoed aan zowel commerciële bewindvoerders als aan Kredietbank Limburg als bewindvoerder.

Vraag 3

Is de gemeente op de hoogte, of er meerdere mensen of gezinnen betrokken zijn bij deze bewindvoerder?

Nee, de Gemeente Sittard-Geleen is niet op de hoogte van de naam van de betreffende budgetbeheerder/bewindvoerder en zodoende ook niet van de eventuele gedupeerden. Bovendien heeft de gemeente geen zicht op het klantenbestand van budgetbeheerders/bewindvoerders, anders dan een mogelijke betaalhistorie vanuit de bijzondere bijstand. Gemeenten hebben overigens geen rol/bevoegdheid met betrekking tot het toezicht op en de controle van de werkzaamheden van budgetbeheerders/bewindvoerders. Voor wat betreft bewindvoering is de Rechtbank het toezichthoudende en controlerende bevoegde orgaan.

Vraag 4

Kan het College iets betekenen voor dit gedupeerde gezin? Is er een soort van waarborgfonds voor dit soort situaties? Zou het College een gift willen doen aan de crowdfunding actie die voor deze mensen is opgestart?

Ja, het college kan iets betekenen voor dit gedupeerde gezin. De gemeente komt graag in contact met dit gezin voor een gesprek waarin verkend kan worden op welke wijze de gemeente en/of haar maatschappelijke partners, waaronder Kredietbank Limburg, hen kan ondersteunen in deze nare situatie. De directeur van Kredietbank Limburg, Ruud van den Tillaar, heeft overigens ook een bijdrage geleverd aan de reportage in Hart van Nederland en heeft direct daarna een gesprek aangeboden aan deze mensen, hetgeen inmiddels gepland is.

Er bestaat geen waarborgfonds voor dergelijke situaties.

Het college zal geen gift doen aan de crowdfundingactie.

Vraag 5

Dit is helaas geen incident binnen de schuldhulpverlening. Zijn er cijfers bekend hoe vaak dit voor komt en of dat meer of minder wordt?

Ja, in maart 2022 zijn er soortgelijke Kamervragen gesteld aan minister Weerwind (zie Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, nr. 2557). Sinds 2019 zijn er bij hem 3 gevallen van verduistering door bewindvoerders bekend. Het gaat om bewindvoerders die onder het toezicht vielen van de rechtbanken Limburg, Oost-Brabant, West-Brabant/Zeeland en Rotterdam. Wetende dat er eind 2020 262.000 meerderjarigen onderbewindgestelden waren, lijkt het om incidenten te gaan.

Vraag 6

Hoe kunnen we dit soort persoonlijke drama's in de toekomst voorkomen?

Alvorens hierop in te gaan wil het college benadrukken dat er in de beroepsgroep van bewindvoerders heel veel betrokken professionals zijn die zich met hart en ziel inzetten voor mensen die zich in een kwetsbare financiële situatie bevinden.

In het Coalitieakkoord 2021–2025 van onze regering is opgenomen dat strengere eisen aan beschermingsbewindvoerders worden gesteld. Per 1 januari 2022 zijn de opleidingseisen en de eisen met betrekking tot het plan van aanpak aangescherpt.

Goed toezicht op bewindvoerders is van essentieel belang en wordt geborgd aan de hand van wettelijke kwaliteitseisen en het rechterlijke toezicht daarop. De gemeente heeft geen toezichthoudende en controlerende rol. Voor de toets aan de kwaliteitseisen heeft de rechtspraak het Landelijk Kwaliteitsbureau (LKB) opgericht. De jaarlijkse controle door het LKB en het rechterlijk toezicht dragen er aan bij dat eenmaal benoemde bewindvoerders die tekort schieten in de kwaliteit en de integriteit anders dan van hen verwacht mag worden, de mogelijkheid wordt ontnomen om als bewindvoerder te blijven optreden. De minister gaat in gesprek met de rechtspraak over mogelijkheden om het toezicht op het functioneren van bewindvoerders verder te borgen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

mr. J.Th.C.M. Verheijen,
burgemeester

J.A.M. Heesen,
gemeentesecretaris